

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ КИЇВСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Факультет романської філології і перекладу

Кафедра романських мов

Курсова робота з філології

**на тему: «СТРУКТУРНО-СЕМАНТИЧНІ ТА ФУНКЦІЙНІ
ХАРАКТЕРИСТИКИ ІНШОМОВНИХ ЗАПОЗИЧЕНЬ У СУЧАСНОМУ
ФРАНЦУЗЬКОМУ МОЛОДІЖНОМУ МОВЛЕННІ»**

Допущено до захисту
«__» _____ 20__ року

Студента групи Млф 13-21
факультету романської філології
і перекладу
денної форми навчання,
освітньо-професійної програми
Французька мова і література, друга
іноземна мова, переклад
за спеціальністю 035 Філологія
Дробаха Вікторія В'ячеславівна

Науковий керівник:
кандидат філологічних наук, доцент
Рубан В.О.
(науковий ступінь, вчене звання, ПІБ)

*Завідувач кафедри
романських мов*

_____ Рубан В.О.
(підпис)

Чотирибальна шкала _____
Кількість балів _____
Оцінка ЄКТС _____

MINISTÈRE DE L'ENSEIGNEMENT DE LA SCIENCE DE L'UKRAINE
UNIVERSITÉ NATIONALE LINGUISTIQUE DE KYIV

Faculté de philologie romane et de traduction

Département de langues romanes

Mémoire de recherche

sur le sujet : «**CARACTÉRISTIQUES STRUCTURELLES, SÉMANTIQUE ET
FONCTIONNELLES DES EMPRUNTS ÉTRANGERS DANS LE DISCOURS DE
LA JEUNESSE FRANÇAISE MODERNE**»

Admis à soutenir

«   »   20

Par l'étudiant(e) du groupe Mlf 13-
21

de la faculté de philologie romane
Et de traduction

du programme de formation
professionnelle

Langue et littérature française,
langue seconde, traduction

Spécialité 035 Philologie

Drobakha Victoria

Chef du département de
langues romanes

_____
(signature)

_____
(nom, prénom)

Directeur de recherche:

Candidate ès sciences philologiques,
maître de conférences Ruban V.O.

(grade, titre universitaire, nom,
prénom)

Note _____

Quantité de points _____

Note ECTS _____

АНОТАЦІЯ

У курсовій роботі досліджено запозичення у сучасній французькій мові, оскільки неологізми присутні у французькому мовленні та містять компоненти експресивного, емоціонального та оцінного значення. Іншими словами це пласт лексики, що присутній у будь-якому із видів дискурсу.

У французькій мові найбільшу кількість запозичень можна простежити з англійської, італійської та німецької мов, що проникли до французької лексики та мають свої особливості вираження в ній.

Саме тому, на основі наукових розвідок та словникового матеріалу було здійснено аналіз запозичень із англійської та інших мов у сучасній французькій мові на матеріалі молодіжної преси.

Ключові слова: запозичення, лексика, лінгвістика, англіцизми, преса, лінгво-культурологічні зв'язки, асиміляція, трансформація, структурні запозичення

ЗМІСТ

ВСТУП.....	2
РОЗДІЛ I.....	4
ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ЗАПОЗИЧЕНОЇ ЛЕКСИКИ В СУЧАСНІЙ ЛІНГВІСТИЦІ.....	4
1.1. Визначення поняття запозичення в українській та зарубіжній лінгвістиці.....	4
1.2. Підходи до дослідження запозиченої лексики у сучасній лінгвістиці	8
1.3 Основні принципи класифікації запозиченої лексики у сучасній французькій лінгвістиці	11
Висновки до розділу 1	15
РОЗДІЛ II.....	16
ХАРАКТЕРИСТИКИ ЗАПОЗИЧЕНЬ У СУЧАСНІЙ ФРАНЦУЗЬКІЙ МОВІ НА МАТЕРІАЛІ МОЛОДІЖНОЇ ПРЕСИ.....	16
2.1. Структурно-семантичні характеристики іншомовних запозичень	16
2.1.1 Структурна характеристика запозичень	16
2.1.1.1. Утворені способом слово- або осново складання.....	16
2.1.1.2. Простої будови та абрєвіатури	18
2.1.2 Семантичні особливості іншомовних запозичень.....	19
2.1.2.1. Тематична група Комп'ютерна техніка і технологія.....	19
2.1.2.2. Тематична група Культура (кіно, телебачення, музика, розваги)	21
2.1.2.3. Тематична групатрави, напої, одяг.....	23
2.2. Функційні характеристики іншомовних запозичень у сучасній французькій молодіжній пресі.....	24
2.2.1 Інформативна та номінативна функції.....	24
2.2.2 Функція емоційного впливу на читача.....	27
Висновки до розділу 2	28
ВИСНОВКИ.....	33
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ	31

ВСТУП

Актуальність роботи полягає в дослідженні запозиченої лексики у французькій мові із романських та інших мов – англійської, італійської, іспанської та інших, адже у епоху інформаційного розвитку та лінгво-культурологічних зв'язків між країнами запозичення є досить поширеним явищем у будь-якій мові.

Лексичні запозичення, що з'являються в мові в різні періоди її історії, дають змогу відстежити мовні контакти та зробити припущення про історичні зв'язки народів, які контактують, а також про характер цих зв'язків (війна та експансія, економічне суперництво або співпраця, взаємна торгівля тощо).

За допомогою аналізу запозиченої лексики у французькій мові можливо простежити, які культурні зв'язки існували між французами та іншими європейськими народами.

Історична періодизація французької мови не має однозначного тлумачення, саме тому лінгвісти пропонують кілька періодизацій, які враховують не тільки великі зміни у фонетиці та граматиці, а й мовний вплив сусідніх держав. Проте в усіх цих авторів різний погляд на періодизацію: за кількістю віх, за часовими рамками окремих періодів і характером змін немає однозначної думки. Отже, питання про періодизацію відкрите. Для зручності часто використовують умовну періодизацію, що враховує лише найбільші зміни в структурі французької мови.

Об'єктом дослідження є запозичення у французькій мові.

Предметом дослідження є запозичені іноземні слова у французькій мові на матеріалі молодіжної преси.

Мета курсової роботи полягає в дослідженні запозичення іноземних слів у сучасній французькій мові на матеріалі молодіжної преси.

Досягнення поставленої мети передбачає розв'язання таких завдань:

- розглянути визначення поняття запозичення в українському та зарубіжному мовознавстві;
- проаналізувати класифікацію запозичень у французькій мові;
- охарактеризувати лінгвістичні дослідження запозиченої лексики;

- проаналізувати запозичення у сучасному французькому мовленні;
- описати запозичення з інших мов.

Методи дослідження. У роботі використано такі загальнонаукові методи, як описовий і метод спостереження, метод теоретичного аналізу і синтезу.

Стан наукової розробки теми та її джерельна база становить комплекс документальних джерел: опублікованих – наукові праці, підручники, довідники, словники з теми дослідження, фахові періодичні видання. Загалом дослідженням на цю тему займалися і займаються різні вчені, що дозволяє користуватися різними джерелами та матеріалом.

Тема запозичення неодноразово була предметом досліджень таких вітчизняних учених, як С. Караванський, Я. Голодованський, О. Скопненко, Б. Ажнюк, Ю. Жлуктенко, Л. Архипенко, до інтересів яких належать процеси адаптації слів іншомовного походження, їх класифікація та норми кодифікації.

Структура та обсяг роботи: відповідає поставленій меті та завданням дослідження. Вона складається зі вступу, 2 розділів, що поділяються на підрозділи, висновків, списку використаних джерел та літератури (40 найменувань). Загальний обсяг курсової роботи становить 39 сторінок.

РОЗДІЛ I

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ЗАПОЗИЧЕНОЇ ЛЕКСИКИ В СУЧАСНІЙ ЛІНГВІСТИЦІ

1.1. Визначення поняття запозичення в українській та зарубіжній лінгвістиці

Термін *запозичення* вживається в лінгвістичній літературі в декількох значеннях що залежить від контексту та напрямків дослідження. Щодо теорії мовного контакту, взаємодії мовних систем, то запозичення відоме як один із способів збагачення словникового складу мови. Дослідники зазначають, що процес введення та коригування запозиченого слова, і є результатом цього процесу є запозичене слово, лексема.

Крім того, слова, що складаються з елементів, запозичених з різних мов або елементів, частково запозичених і частково оригінальних, називають словами гібридами. Найбільш частотними запозиченнями є лексеми, а найменш це синтаксичні та фразеологічні вирази.

Під час процесу запозичення можна звернути увагу й на запозичення окремих звуків і словотвірних морфем (суфіксів, префіксів, коренів), що відбувається при вторинному виділенні з більшої кількості запозичених слів. Саме тому, запозичення можуть асимілюватись у іншій мові настільки сильно, що носії не будуть сприймати її як чужорідну. Крім того, такі слова потім можна буде розрізнити лише шляхом етимологічного аналізу.

Як варіант, це можуть бути запозичення із таких класичних мов, як латина чи грецька мова таких слів як абрикос, лаванда, деревій. На відміну від цих повністю асимільованих запозичень, так звані іншомовні слова зберігають сліди свого іншомовного походження у вигляді звукових, орфографічних, граматичних і семантичних ознак.

Варто також зазначити, що оскільки слова, котрі запозичуються можуть братись із різних галузей знань чи сфер, то в такому випадку можна їх потім класифікувати за

розділами чи тематичними групами. На приклад квітникарство є розділом ботаніки, що вивчає та систематизує опис усіх видів рослин) [5, с. 56].

Проте не завжди запозичення позначають назви предметів чи явищ, досить часто вони можуть позначати певні речі, що є характерними лише для певних країн (етнографія, регіоналізм, екзотика). Наприклад, камамбер – різновид французького сиру. Такі слова пояснюються словниками іноземних мов або входять до звичайних тлумачних словників.

На думку В. М. Арістової, термін *запозичене* є загальним поняттям, пов'язаним з термінами *іншомовні слова* і *навчальні слова*, перебуваючи на тому чи іншому етапі адаптації до мови реципієнта. Іншомовними вважаються запозичені слова, оформлені фонетично і граматично за зразком іншої мови (транслітерація, інваріантність).

Вони йдуть шляхом адаптації до мови-реципієнта, змінюють звукове оформлення, послаблюються внаслідок появи флексій, виявляють активне словотворення і навіть утворюють нову лексику і семантичні варіанти повністю засвоюються мовою.

Існують різні типи запозичених слів за ступенем їхньої асиміляції в мові-реципієнті. Наприклад, Г'юз (Hughes, 2000) пропонує чотири типи запозичень:

- гостьові слова – слова, які зберігають своє первісне значення, орфографію та вимову. Наприклад, італійське слово «diva» було прийняте в англійській мові як «diva».

- іншомовні слова – слова, які лише частково асимілювалися мовою-реципієнтом хоча іноді їх важко визнати запозиченнями.

- запозичені слова – слова, що увійшли до мови-реципієнта настільки глибоко, що їх майже неможливо ідентифікувати як запозичення, як, наприклад, слова «вулиця» або «єпископ». Такі запозичення слова фактично стають рідними, а інколи й сприймаються як запозичення.

- кальки – слова, які називають запозиченнями, оскільки вони передбачають переклад з однієї мови на іншу, як-от «світогляд», дослівно перекладений з німецької «Weltanschauung». До речі самі терміни («запозичене слово», «іншомовне слово») є

прикладом калбок, оскільки перекладаються з однієї мови на іншу з німецьких слів «Gastwort», «Fremdwort» та «Lehnwort».

Деякі слова іншомовного походження займають проміжне положення між іншомовними словами і повністю асимільованими запозиченнями.

Спочатку слова, запозичені з іноземних мов, можуть використовуватися в тексті цільової мови як іншомовні вставки, зберігаючи таким чином свою іншомовну структуру, і якщо вони (зазвичай модний вислів) стали вживатися більш або рідше, тому вони називали варварством.

Визначення запозичення є проблематичним, оскільки дослідники використовують різну термінологію для позначення різних явищ мовних контактів, і важко знайти загальноприйняту термінологію. Так, наприклад, визначення, дане Томасоном (Thomason) і Кауфманом (Kaufman) у їхній піонерській праці про зміни, спричинені контактом, було дуже впливовим протягом останнього десятиліття і тому, ймовірно, є гарною відправною точкою.

Дослідники визначають запозичення наступним чином: “Запозичення – це включення іншомовних елементів у рідну мову носіями цієї мови: рідна мова зберігається, але змінюється під впливом додаванням інкорпорованих елементів” [...].

У більшості випадків у ситуації мовного контакту між білінгвами слова є першими елементами, які потрапляють до мови, що запозичує. Згідно з мовознавцями, якщо білінгвізм широко розповсюджений і якщо існує сильний довготривалий культурний тиск з боку носіїв мови-джерела на носіїв мови, що запозичується, то, за словами С. Томасона і Т. Кауфмана, структурні особливості можуть бути запозичені – фонологічні, фонетичні та синтаксичні елементи і навіть (хоча і рідше) особливості флективної морфології

С. Томасон і Т. Кауфман дотримуються думки, що з точки зору суто лінгвістичних можливостей, будь-яка лінгвістична особливість може бути перенесена з будь-якої мови в будь-яку іншу мову. Зрозуміло, однак, що не всі риси з однаковою ймовірністю можуть бути запозичені. Тому С. Томасон і Т. Кауфман пропонують

дуже детальну ієрархію запозичень, яка згодом широко використовувалась іншими дослідниками як мірило, за яким можна виміряти глибину процесу запозичення.

Ієрархія є детальною розробкою ієрархій запозичуваності, які були запропоновані раніше в літературі. Крім того, термінологія, прийнята С. Томасоном і Т. Кауфманом, дещо відрізняється від термінології, яку використовують інші дослідники. Так, К. Хауген (Haugen) визначає запозичення як «спробу відтворення в одній мові зразків, раніше знайдених в іншій мові».

Проблема цього визначення полягає в тому, що поняття «моделі» залишається досить розпливчастим, і незрозуміло, якою мірою включаються елементи, що виходять за межі слова. Натомість У.Вайнрайх (Weinreich), з іншого боку, використовує термін «інтерференція» як загальний термін для позначення міжмовного впливу на різних рівнях (фонологічному, синтаксичному, семантичному та лексичному) і визначає інтерференцію як ті випадки відхилення від норм однієї з мов, які виникають у мовленні білінгвів внаслідок їхнього знайомства з більш ніж однією мовою.

Варто також зазначити, що оскільки запозичена лексема є наслідком контактних відносин між країнами, що досить часто можуть складатись історично – через торгівлю, війни чи шлюбні угоди, вони займають чільне місце у мовному багатстві кожної держави.

Зростаюча взаємодія мов зі зростанням ролі культурних і економічних відносин між людьми і націями, а також з процесом розвитку наукового та технічного прогресу до появи нового класу певних запозичених слів, які називаються міжнародними словами (інтернаціоналізми)

У європейських мовах основними джерелами космополітизмів є слова, запозичені з грецької та латинської мов, на Близькому та Середньому Сході – з арабської та перської мов, на Далекому Сході – з китайської. Запозичення можуть стосуватись різних сфер суспільства – економічної, науки, соціальної, релігійної, спортивної тощо.

Крім того і шляхи запозичення можуть також різнитись один від одного, оскільки в різних мовах запозичення нової лексики відбувається по-різному, що в

першу чергу залежить від її історичного минулого. Проте варто зазначити, що запозичення можуть бути як писемним, так і усними, коли слово приходить у вжиток через розмовне мовлення. До речі, під час усного способу запозичення, нове слово найбільше змінюватиметься, оскільки його вимовлятимуть по-різному, що в результаті призведе до його трансформації.

Якщо слово входить у мову іншої країни з одночасним запозиченням нового предмета чи нового поняття, значення слова не змінюється; але якщо нове слово вводить як синонім слова, яке вже є в мові, значення розмежовується між цими синонімами і спостерігатиметься зміна вихідної семантики

Такі запозичення іноді називають проникненнями. Шлях переміщення слів з однієї мови в іншу може бути прямим або непрямим. Близькими до запозичених слів є кальки (структурні запозичення), коли запозичена структура виражається специфічним лексичним матеріалом. Науково-технічна література також є чудовим джерелом для вивчення запозичень, оскільки деякі терміни, що вживаються в цій літературі, запозичені з латинської та грецької мов [10, с. 47].

Процес запозичення Г. Хок і Б. Джозеф (Hock & Joseph, 2009) визначають як прийняття окремих слів або навіть великих наборів лексичних одиниць з іншої мови чи діалекту, що, за їхніми словами, є дуже поширеним результатом мовного контакту. Натомість Фромкін та Родман (2002) одностайно стверджують, що запозичення відбувається, коли одна мова додає слово або морфему з іншої мови до свого лексикону [2, с. 512]

Більше того, автори стверджують, що вимова запозиченого елемента часто змінюється, щоб відповідати фонологічним правилам мови запозичення. Так Мак Артур (1992) писав, що запозичення – це перенесення слова або фрази з однієї мови в іншу, або з одного різновиду мови в інший.

1.2. Підходи до дослідження запозиченої лексики у сучасній лінгвістиці

Запозичена лексика є широко дослідженою темою, про що свідчить значна кількість наукових досліджень і статей. Найбільше досліджень іншомовної лексики

припадає на кінець XIX – на початку XX ст., у цей період з'являються генетичні та хронологічні дослідження Я. Грота, І. Огієнка та ін.

Від вивчення генетичних факторів, конкретних дат і характеристик іншомовних слів вчені поступово перейшли до теоретичних питань запозичень. Насамперед, це визначення слова «запозичувати», з'ясування умов і причин запозичення, типів іншомовної лексики, характеру поглинання іншомовних слів мовним реципієнтом тощо.

Процес мовного запозичення науковці цього періоду вважали тісно пов'язаним із культурними, історичними, військово-політичними зв'язками різних мовних суспільств як у рамках, так і в результаті цих стосунків.

Німецький учений Г. Пауль також визнав, що фактором, який впливає на процес запозичення, є певний мінімальний двосторонній контакт мов через посередницьку міграцію груп людей, територіальне розташування, а також переміщення людей. Тому аналіз запозичень слід починати з вивчення поведінки носіїв білінгвів [7, с. 24].

Головною умовою запозичень, на думку вчених того періоду, були культурно-економічні та військово-політичні відносини між народами. І. Бодуан де Куртене та ін. наголошували на неможливості аналізу запозичень без урахування соціолінгвістичної природи явища та необхідності врахування мовних змін у зв'язку з історичними, психологічними і навіть фізіологічними факторами.

Поряд із питаннями етимологічними, доцільності чи недоцільності запозичення, які ставились ученими кінця XIX – початку XX ст., увага приділялась і розгляду причин запозичення, асиміляції іншомовної лексики, а також поділу іншомовної лексики за ступенем її освоєння на лексику освоєну та іншомовну.

Німецькі вчені Е. Ріхтер і К. Мьоллер розширюють уявлення про причини, які сприяють запозиченню слів, і про зв'язок цих причин з адаптацією слова у мові-рецепторі.

На думку Франтішека Чермака, неологізм набуває позитивного значення у випадку лінгвістичних змін, що передбачають щось нове. Він також зазначає, що неологізм є відносним поняттям, оскільки мовні реалії піддаються змінам. Слово, яке нещодавно вважалось новим висловом, сьогодні є загальноживаним.

Едвард Лотко визначає неологізм як нефіксовану мовну форму, нове слово або його нове вживання, нову лексичну одиницю, яка вже використовувалася, або слово, запозичене з іншої мови.

За словами Ольги Мартинкової, нові позначення, нові слова, вирази вирази, що складаються з одного слова або кількох слів, слова з новими значеннями входять до категорії неологізмів [...].

Л. П. Єфремов пропонує подібну класифікацію ознак асимільованості іншомовного слова, але на перше місце дослідник ставить функціональний принцип освоєння слова. На необхідності фонологічної, граматичної, семантичної та стилістичної асиміляції іншомовного слова наголошує у своїх роботах У. Вайнрайх.

Із сучасних досліджень системним і ґрунтовим є дисертація Г. Дружина, в якій автор намагається всебічно висвітлити питання запозичень: прагматика, семантика, соціолінгвістика.

Е. Ріхтер у роботі *Fremdwortkunde* вказує, що основною причиною запозичення слів є потреба у називанні речей і понять. Тут же перераховуються й інші причини запозичень, різні за характером: мовні, соціальні, психологічні, естетичні тощо; потреба у розчленуванні понять, потреба у нових мовних формах, у різноманітності засобів і в їх повноті, лаконічності, зрозумілості, зручності [17, с. 27].

Серед причин запозичення прийнято розрізняти як екстралінгвальні, так і власне лінгвальні, але слід підкреслити, що це розмежування певною мірою умовне, оскільки ті з причин, які відносять до внутрішніх, мовних, нерідко самі є наслідком певних зовнішніх впливів на мову.

І все ж такий розподіл причин доцільний: він дозволяє відмежувати те, що «відкрите соціально», від прихованих механізмів впливу соціальних чинників на мову і на їх стосунки [17, с. 5].

Головною зовнішньою причиною запозичення, на думку вчених, є соціально-економічні, політичні, воєнні, культурні, релігійні та інші види контактів, і як наслідок знайомство з новими предметами, а потім і обмін новими поняттями та ідеями (П. Лекант, Д. Розенталь, Л. Крисін, О. Стишов та ін.), бо тут діють «політична

роль країни і мови, постійне оновлення лексичних засобів шляхом утворення слів, які називають нові, актуальні у тих чи інших відношеннях явища».

Як соціально-психологічні причини запозичення розглядаються комунікативна актуальність позначуваного ним поняття, престижність іншомовного слова, порівняно з власним, «зміни в психологічному настрої мас, у їх мовному смаку і чутті мови», «прагнення відійти, якщо до того є найменша можливість, від усього того, що було вчора і що сприймається як прикмета епохи, з якою без жалю розлучаємося».

І нарешті, ще одна соціально-психологічна причина запозичення, що призводить, як правило до перенасичення мови іншомовними словами, – це мода на мовні та естетичні смаки: «Мінливі уявлення про правильне й ефективне використання мови, які доводяться іноді до абсурду, можна позначити словом «мода». Мода є останнє виявлення смаку, що впадає в око і зазвичай викликає роздратування у старшої та консервативної частини суспільства»

Відносно екстралінгвальних факторів Г. Пауль писав: «Запозичення іншомовного матеріалу...спостерігається у тих випадках, коли іноземна мова або культура цінуються вище рідної мови та вітчизняної культури, внаслідок чого мовлення, пересипане іноземними словами та обертами, вважається найвищою ознакою світськості та витонченості смаку» [18, с. 69].

Таким чином, дослідженням запозичень займається значна кількість науковців, що дає можливість користуватись значною кількістю наукових розвідок.

1.3 Основні принципи класифікації запозиченої лексики у сучасній французькій лінгвістиці

Лексичне поле запозичень у французькій мові представлене латинізмами (*gravitation, navigateur, désigner*), англіцизмами (*nursing, surfer, drink*) та англо-американізмами (*excavateur, bulldozer, happening*), іспанізмами (*embargo*), італізмами (*embuscade*).

Зазвичай, ці терміни зазнавали впливу регіональних мов – провансальської, альзаської чи норманської. Подібні запозичення доносять нам інформацію про

досягнення науки і техніки, народження нових ідей, політичних течій, серйозних історичних змін епохи Відродження, наукових відкриттів у галузі фізики, медицини, математики та відкриттів Америки Колумбом, важливі процеси індустріалізації, починаючи з XVI – XVIII ст.

Англійський термін *slogan* (у шотландській мові) прийшов у французьку мову з галльської мови та означав «заклик до війни». У французькій мові це слово в результаті переосмислення отримало широке розповсюдження в політичній термінології і функціонує паралельно з французьким *mot d'ordre*. Часто французька мова запозичує слово, яке є близьким за фонетичною структурою, проте надає цьому терміну нового значення.

Французьке *réaliser* виникло на основі англіцизму «to realize». Це – смислові запозичення. Часто написання запозичень залишається незмінним відповідно до англійського варіанта. Проте трапляється, що запозичення під впливом фонетичних змін, які притаманні французькій мові, зазнали певних змін. Наприклад, англіцизм «beefsteak» призвів до орфографічних змін: «*bifteck*» чи «*bifteque*»; «*affecter*» – «*affacturage*»

Запозичені англійські слова у французькій мові можна поділити на чотири групи: слова, які вживають для визначення певних понять, які притаманні іноземній мові, з якої відбувається запозичення: *aïd-man* – лікар під час війни у В'єтнамі; *western-spaghetti* – італійський бойовик на американський лад; – слова, які зберегли первинне значення і розширили його: *staff* – 1) опора; 2) підтримка лідера партії; – слова, які набули зовсім нових значень: *fad* – 1) каприз; 2) примхи моди; – запозичені слова, які слугують для утворення нових понять: *cash-flow* – сидячий страйк; *black-out* – відсутність інформації

Деякі запозичені лексичні переклади несуть не лише основне значення, а й деякі його відтінки, які є розмовними. Їх можна розділити на три види:

1) лексичні ідіоми – це або називні відмінки, наприклад душа моя – *my soul* (англ.) → *mon âme* (фр.), до крайностей – *to the extreme* (англ.) → *à l'extrême* (Fr), кіт в мішку – *cat in a bag* (англ.) → *chat dans un sac* (фр.), або прислівники випадки, як-то знову – *again* (англ.) → *de nouveau* (фр.);

2) лексичні та синтагматичні ідіоми – вони засновані на дієслівній конструкції, наприклад: бути у поганому настрої – to be in a bad mood (англ.) → être de mauvaise humeur (фр.), або платити за свої помилки – pay for mistakes (англ.) → payer pour ses erreurs (фр.);

3) сталі вирази – це приклади кліше або приказок, а також прислів'їв, наприклад, додавати олії у вогонь – add fuel to the fire (англ.) → jeter de l'huile sur le feu (фр.), бути в хорошому настрої – be cheerful (англ.) → être de bonne humeur (фр.).

На думку Ж.-К. Буланже, неологія поділяється на п'ять категорій: «Процес лексичного творення, теоретичне та прикладне вивчення лексичних інновацій; діяльність, організована та спланована з метою створення, переліку, фіксації, поширення та визначення спеціалізованих галузей діяльності, які потребують значного лексичного вкладу для заповнення словникових лакун; усі зв'язки зі словниками»

У 1975 році у своїй книзі *La créativité lexicale* Луї Жільбер виділив чотири типи неологізмів, беручи до уваги способи їх створення: фонологічні семантичні, запозичені, синтагматичні, тобто створені шляхом поєднання вже існуючих знаків у мові (словотвір, словосполучення) [4].

Однак, у сучасній французькій мові сучасній французькій мові виділяють 3 основні типи словотвору:

1) Фонетичний. Фонетичний словотвір, як правило, використовується для утворення слів, що виражають різні емоційні стани – вигуків (наприклад, soucou, chut);

2) Морфологічний. Морфологічний словотвір передбачає творення нових слів шляхом зміни форми вже існуючих слів за допомогою різних словотворчих морфем та певних словотворчих моделей (наприклад, porte+parole=porte, cendre – cendrier). Цей тип словотвору включає такі способи, як суфіксація (префіксація та афіксація), композиція складання, аббревіація, запозичення та конверсія.

Суфіксація є одним з найпродуктивніших способів словотвору у сучасній французькій мові. У процесі утворення нових слів використовуються такі суфікси, як

-age (bavardage, adoucissage, alunissage), -ment (affranchissement, adoucissement) беруть активну участь.

Префіксація є одним з активних способів словотвору у французькій мові. Найпродуктивнішими префіксами є ultra-, archi-, extra-, sur-, anti (superbin, ultramodern, archifaux, extrafort, surpris, anticommuniste). Серед префіксів одним з найактивніших є префікс non- (non-assistance, non-violence, non-return).

Основоскладання полягає у «згортанні» двох або більше основ, в результаті чого утворюється неологізм (un gratte-ciel).

Англійська мова є важливим джерелом неологізмів у французькій мові. Словниковий запас французької мови активно поповнюється запозиченнями з англійської (біг підтюпцем, парковка, смартфон, прасування).

3) Семантика. У семантичному словотворенні форма слова не змінюється, змінюється лише його значення та функція (наприклад, літати – 1. рухатися в повітрі, 2. брати, привласнювати щось).

Відомо, що французи шанобливо ставляться до рідної мови, поважають традиції і культуру мовлення, скептично ставляться до запозичень, майже таке саме ставлення можна простежити і до неологізмів. Щоб уникнути «блокування» язика, були створені спеціальні організації для обліку, вивчення неологізмів.

В іншому визначенні зазначено, що «неологізм – це мовний знак, який має означаючою стороною та означуваною стороною. Ці два компоненти спільно модифікуються при створенні неологізму, навіть якщо мутація, здається, стосується лише морфології терміна або його значення.

Таким чином, під значенням термін «запозичення» розуміється слово чи словосполучення, що прийшло у мову реципієнта із інших мов, змінивши своє значення або ж попередню структуру.

Висновки до розділу 1

Розглянувши питання теоретичні засади дослідження запозиченої лексики в сучасній лінгвістиці можна зробити висновки, що дана тема є багато досліджуваною про що свідчить кількість наукових праць та розвідок.

Від дослідження розрізнених чинників і конкретних генетико-хронологічних характеристик іншомовних слів вчені поступово перейшли до теоретичних проблем запозичення. Це перш за все визначення терміна «запозичення», з'ясування умов і причин запозичення, типів іншомовної лексики, характеру асиміляції іншомовного слова у мові-рецепторі тощо

У французькій мові можна простежити запозичення із англійської, німецької, іспанської та інших мов, що зумовлено динамічністю та контакту французької мови із іншими країнами.

РОЗДІЛ II

ХАРАКТЕРИСТИКИ ЗАПОЗИЧЕНЬ У СУЧАСНІЙ ФРАНЦУЗЬКІЙ МОВІ НА МАТЕРІАЛІ МОЛОДІЖНОЇ ПРЕСИ

2.1. Структурно-семантичні характеристики іншомовних запозичень

Іншомовні запозичення в сучасній французькій мові є різними за своєю структурою та семантичними особливостями, що представлені на шпальтах молодіжної преси.

2.1.1 Структурна характеристика запозичень

2.1.1.1. Утворені способом слово- або осново складання

Складні слова, що вживаються в мові ЗМІ, часто постають як «стилістичні неологізми», забарвлені провідними емоціями автора та певними прихованими значеннями. Композити покликані опосередковано впливати на реципієнта, сприяючи успіху пропаганди, вони покликані переконати читача в правильності поглядів журналіста та допомогти сформуванню певної думки серед громадськості.

Так, одним із найпоширеніших способів створення неологізмів у французькій мові є словоскладання за наступною схемою: V + N або N + N. Наприклад: – «EN FRANCE, les victimes se nomment journaldelabourse, vivrefemme ou koobuycity» [14].

Прикладом телескопічного словоскладання також є іменник «*asialationnisme*»: – «*Sa dernière offensive lancée contre la politique étrangère du président Truman reste animée non pas du pur esprit isolationniste, mais de cette forme nouvelle qu'on appelle aux Etats – Unis, d'un jeu de mots douteux, l'asialationnisme*» [14].

Виділена лексема є комбінацією слів *asiatique* і *isolationnisme* і служить для компактнішого відображення політики, що проводиться США в азіатських країнах. Інші приклади телескопії: – *ripolitique* (*ripole* + *politique*) (початкова частина першого слова і повне друге). – *Chanellywood* (*Chanel* + *Bollywood*) [12] (повне перше слово і кінець другого). – *Merkozy* (*Merkel* + *Sarkozy*) [12] (початкова частина першого слова і кінець другого).

На сторінках французької преси останнім часом також можна зустріти такі слова-композити: *attachiant(e)* – *attachant* + розм. *chiant* – людина з якою ти не можеш

жити, але і без неї життя не миле; *agriculteur* – від *agriculteur* + *aigre* – фермер, стомлений від свого фермерського життя; *bête seller* – від *bête* + *best seller* – книга, нібито добре продається, але не має глибокого змісту; *eurogner* – від *euro* + *rogner* – робити збереження в євро; *phonard* – людина, яка не може існувати без свого телефону; *ordinosore* – *ordinateur* + *dinosaur* – дуже старий комп'ютер; *bonjoir* – мікс з *bonjour* та *bonsoir* – вітатися вдень; *photophoner* – фотографувати на мобільний телефон [12, 13, 15, 16].

За допомогою сиглів створюються також неологізми, які стають широковживаними у повсякденному мовленні: *génération X*, *génération Y*, *génération* [12]. – *C'est mYsterieux Y les situe dans la continuité de la génération X identifiée par Douglas Coupland en 1991 et designant les quadras ei quinquas d'aujourd'hui, sans repères et sans messages, coincés entre la guerre froide et la révolution technologique.* [12].

У цьому уривку ми бачимо вживання скорочень X та Y, один з яких навіть дублюється у слові «mYsterieux», створюючи на письмі завдяки графону незвичний візуальний ефект, який маючи додатковий наголос, створює на письмі підсилюючий, персуазивний ефект та додає ще більшої містичності цьому поколінню.

Ця категорія включає як префіксацію, так і суфіксацію. Слова утворюються додаванням афікса перед простою або складеною основою – префіксація (*antipollution*, *délocaliser*) або після основи чи після аббревіатури – суфіксація (*impéiser*, соціалізм, пурист). Найчастіше використовуються такі префікси: *re-* (*refonder*, *refounder*), *dé-* (*destabilise*, *decompose*), *anti-* (*anti-globalisation*, антиглобалізм), *пере-* (підкреслювати, перегравати) тощо.

Найчастіше використовуються такі суфікси *are* : *-ain*, від якого утворилися іменники, що позначають людей, особливо мешканців (американець), *-aire* (*security*, *the genocidaire*, *the decision-maker*), – *erie* при утворенні іменників, що позначають місця продажу або місця, де здійснюється певна діяльність (*bagagerie*, *croissanterie*, *pullerie*, *sandwicherie*, *solderie*, *déchetterie*), *-iser* (робити достовірним, робити гнучким) тощо.

Суфіксація є найпродуктивнішим процесом в історії французької мови. Іншим типом неологізмів, створених шляхом афіксації, є парасинтетичний, який

утворюється шляхом одночасного додавання префікса та суфікса до основи (inviolable, encablable тощо).

2.1.1.2. Прості будови та абрєвіатури

Серед французьких неологізмів за частотою вживання виділяються сиглеси та акроніми. Звичайно, такий розвиток подій має свої причини. Сучасний прискорений темп життя змушує людей бути економними і швидко наводити слухача на розум; важливого значення набув принцип економії. Люди намагаються докладати найменших зусиль, але досягти максимального прибутку [23, с.178-179].

BD, ciné,télé....Aujourd'hui on trouve les héros partout !...Voici votre palmarès [ОКАРІ. 1 лихоманка. 2011. С.27].

... veut que 20% des embauches concernent des jeunes issus de ZUS [зона urbaine sensible] [Le Monde. 29.05. 2013].

Абрєвіатури також відіграють не останню роль у створенні нових слів. Поява в мові нових абрєвіатур зумовлена самим життям, змінами, що відбуваються в ньому, і схильністю мови скорочувати і скорочувати слова. Зараз використання різних скорочень стало модою. Так, наприклад, популярна абрєвіатура ASAP (As Soon As Possible) все частіше використовується в офісі, незважаючи на існування двох точних французьких еквівалентів – *le plus rapidement possible* або *dès que tu peux*. У порівнянні з цими французькими еквівалентами англійське ASAP звучить більш делікатно і менш брутально.

Абрєвіатури – це не лише явище нашого часу, як ми знаємо з римських абрєвіатур, таких як INRI (Iesus Nazarenus Rex Iudeorum) та SPQR (senatus populusque romanus). Акроніми складаються зі скорочених послідовностей слів з використанням ініціалів або іноді початкових складів складових частин: RMI (revenu minimum d'insertion), SDF (sans domicile fixe– бездомний), B.C.B.G. (bon chic, bon genre), CDD (contrat à durée déterminée), CSA (conseil supérieur de l'audiovisuel), JT (journal télévisé).

У французьких ЗМІ аббревіатури можна знайти навіть у власних назвах, таких як: BHL (Bernard-Henri Lévy), VGE (VGE), BHL (Bernard-Henri Lévy), VGE (Valéry Giscard d'Estaing), PPDA (Patrick Poivre d'Arvor), JPG (Жан-Поль Готьє).

Абревіатури також дають легшу основу для деривації: ONU – Організація Об'єднаних Націй, SMIC – smicard, sida – sidéen, énarque тощо.

2.1.2 Семантичні особливості іншомовних запозичень

У тексті французьких молодіжних ЗМІ можна зустріти такі групи семантичних запозичень як комп'ютерна техніка і технологія, їжа та напої, одяг, культура тощо.

2.1.2.1. Тематична група Комп'ютерна техніка і технологія Велика кількість лексичних одиниць з'явилася в результаті розвитку комп'ютерних технологій. Так, якщо на приклад взяти спеціалізований комп'ютерний журнал, а також статті, присвячені технологічним досягненням, то можна побачити використання значної кількості неологізмів.

Наприклад, лексичні одиниці, що позначають типи комп'ютерів та пов'язані з ними: *multi-user* (n.) – система, яка дозволяє декільком користувачам мати доступ до комп'ютера одночасно, програмний баг (n.) комп'ютерна програма, призначена для знищення інших комп'ютерних програм, *bombard* (v), *uberise* (v) – зробити застарілою існуючу економічну модель за допомогою цифрових платформ, *browse* (v), *google* (v); нові слова в цифровому світі такі як *cobotics*, *fintech*, *cybercrime* тощо.

Використання англіцизмів є надзвичайно частим у сферах, пов'язаних з новими технологіями. Французька мова широко використовує англійські терміни для опису реалій Інтернету або цифрової сфери загалом. цифрової сфери загалом. Наприклад, *low tech* (n.), *gif* або *GIF* (n.), *VPN* (n.), *the CAPTCHA* (n. m.), *NFT* (n. m.), *deep-learning* (n. m.), *darknet* (n. m.).

Усі ці неологізми вживаються в медіа, тож журналісти знайомлять з ними своїх читачів, презентуючи технічні інновації у своїх статтях. Запозичений термін *hackathon* позначає творчий процес, широко використовуваний у сфері цифрових інновацій, який полягає в тому, що професіонали протягом 1 або 2 днів з метою генерування інноваційних ідей [56].

Візьмемо, наприклад, назву статті взяту з *Le Monde*: *À l'ENA, un hackathon pour rajeunir le service public*, в якій студенти Національної школи адміністрації поставили перед собою завдання знайти і запропонувати цифрові прототипи, які могли б спростити спосіб надання державних послуг.

Абревіатура VPN позначає нову реальність, таку як онлайн-система, що забезпечує конфіденційність і безпеку інформації, якою обмінюються в Інтернеті та може анонімно надсилати GIF-файли, послідовність кількох рухомих зображень.

Звичною справою для кожного з нас є проходження ручної перевірки, що використовується кількома веб-сайтами або веб-сервісами, який тепер називається CAPTCHA [там само]: *...la même manière qu'un internaute est souvent contraint de résoudre un « captcha », un test d'identification manuel pour prouver qu'il n'est pas un robot*

Ми також подаємо визначення таких дієслів, як *googliser (v)*, що означає шукати інформацію в Інтернеті за допомогою пошукової системи Google; *переглядати*, використовується в галузі інформаційних технологій, означає перегляд електронного документа за допомогою гіпертекстових посилань; *bombarder (v)* у комп'ютерних технологіях означає стирати дані з комп'ютера.

Оскільки інформаційне суспільство розвивається і продовжує пропонувати світ, що постійно розширюється, що характеризується широким використанням нових інформаційних і комунікаційних технологій мова завжди матиме нові лексеми для назв.

Французькі неологізми з категорії дієслів в основному пов'язані з новими технологіями. З'явилися нові дієслова: *faxer textoter, wikifier*:

- *podcaster: En 2020, Spotify avait pourtant pu se réjouir d'avoir décroché l'exclusivité du podcast n°1 aux États-Unis, la "Joe Rogan Experience", qui revendiquait, à l'époque, 190 millions de téléchargements par mois;*
- *chatter : Chatter, qui est un outil de réseau social intégré à votre solution pour les forces de vente.*

Так, наприклад, *J'ai 5 ans et je tweete déjà* чи *Ils... googlisent trios lignes sur Camus [Nouvel Observateur].*

Таких запозичень у французьких ЗМІ, що репрезентують нові слова у галузі комп'ютерної техніки та технологій значна кількість, що говорить про постійний розвиток Інтернету та комп'ютерної сфери.

2.1.2.2. Тематична група Культура (кіно, телебачення, музика, розваги) На телебаченні та радіо *buzz* може використовуватися у своєму первісному значенні для позначення того, що циркулює в Інтернеті. Так, «*le buzz*», наприклад, є назвою програми на телевізійному каналі новин LCI, яка як і в пресі, вживається у зв'язку з розважальними програмами. Наприклад, програма *Accès privé*, що транслювалася на каналі М6.

Але він також використовується в більш серйозних програмах, таких як телевізійні або радіо новини: наприклад, на Europe 1 о 7.50 ранку колонка Фаб'єна Наміаса називається «*le buzz politique*». У цьому типі програм яка охоплює широку аудиторію, ми помітили, що це, по суті, є сенсом галасу в Інтернеті, і саме ці два слова найчастіше асоціюються між собою: *La grippe A chez les adolescents concerne principalement la mode en ligne* – «Грип А для підлітків – це, перш за все, мода в мережі».

Так, у випадку так званих «серйозних» програм нерідко ведучий встановлює певну дистанцію від вживання цього слова: *A partir d'un très grand nombre de buzzes sur ce sujet, nous sommes très inquiets*, який, як кажуть, *narobiv galasu*.

Ця раптова мода на англiцизм *buzz* і той факт, що його використання вибухнуло всього за кілька місяців, не залишилася поза увагою коміків, зокрема *Guignols de l'Info*. Спочатку вони використовували маріонетку журналіста, який, вимовивши слово *buzz*, отримував удар кувалдою по голові. Після цього на екрані з'являлося оголошення: *Chaque jour, la télévision, la radio et l'internet usent et abusent du mot «défoncé», ce qui n'est plus acceptable* – Щодня на телебаченні, радіо та в Інтернеті використовують слово «кайф» і зловживають ним і це вже неприйнятно.

Якщо ж взяти до уваги культуру, то сьогодні можна побачити, що там з'являються невідомі досі літературні течії та жанри Наприклад, *l'art lumineux* – це візуальне мистецтво, основним засобом виразності якого є світло; *l'art (n. m.) cinétique*

– мистецька течія, що продукує твори, які містять рухомі частини, ініційовані твори, що містять рухомі частини, ініційовані вітром, сонцем, двигуном або глядачем; *l'op (optical) art ou l'art (n. m.) optique* – мистецтво або оптичне мистецтво досягається за допомогою ілюзій або оптичних ігор.

Синонімічні терміни, такі як *painting* (n.) дія, живопис (н.) жестовий мають проекцію як техніку, спонтанну, нефігуративну проекцію, потік або рух фарби [там само].

Як і образотворче мистецтво, театр змінюється та оновлюється з часом, саме тому з'являються нові види театральних течій. Саме тому з'являються нові типи театральних течій, а також потреба давати їм назви. Наприклад, *le théâtre (n. m.) de l'absurde «qui mélange les différents registres classiques, est un formidable exutoire à notre vie de tous les jours – «театр (н.) абсурду»*, який змішує різні класичні реєстри, є чудовим виходом для нашого повсякденного життя» характеризується повним розривом з більш класичними такими як трагедія, комедія або трагікомедія.

Le théâtre (n. m.) de la cruauté складається з теорії драматичного мистецтва, в якому *souffrance d'existence* слово, запозичене з японської *kamishibai*, можна перекласти як «паперовий театр», що являє собою наративний жанр, в якому оповідач послідовно вставляє в невеликий переносний театр картонні пластинки, що ілюструють загальну історію, призначену для молодого аудиторії.

Окремо варто згадати про таке явище, як крипто-арт (к. м.), тобто мистецький рух, що створює NFT (n.), цифрові файли, які не можуть бути і цифрові файли, які можна скопіювати, що представляють собою унікальний актив, віртуальний або фізичний об'єкт (твір мистецтва, твіт твор мистецтва, твіт, музичний твір тощо) [там само].

Щодо літератури, то тут також є дещо нове. Наприклад, жіночі романи (англ. *chick lit*) – романи, написані жінками для жінок що представляють реалістичне повсякденне життя звичайної дівчини; у більшості випадків це гумористичне зображення повсякденних переживань (не лише любовних, а й сімейних) сучасних жінок.

2.1.2.3. Тематична група Страви, напої, одяг Французька кухня та продукти харчування наразі перебувають під значним впливом припливу нової лексики з-за кордону. Серед нових слів останніх років – *le bao* (п.), маленька булочка з начинкою, приготована на пару (азіатська страва); *le chawarma* – гостре м'ясо, смажене на вертелі (азіатська страва) або *la truffade*. Наступним неологізмом є *Le konjak* – страва з підрум'яненої картоплі, змішаної з сиром каталь, також з'являється, як і *le malbec*, червоний сорт винограду, що вирощується на південному заході Франції, з якого виробляють танінові, барвисті вина.

Німецька страва *stollen* також увійшла до французького словника: *Le plus célèbre d'entre eux étant le stollen, un gâteau de Noël traditionnel brioché aux fruits secs, rhum et amandes recouvert de sucre glace.*

У кулінарному світі з'явилося кілька нових термінів на позначення японської кухні, наприклад, *teriyaki* (яп.) – спосіб приготування страви (м'ясної, рибної, овочевої тощо), яка готується традиційним способом, смажиться на грилі після маринування в соєвому соусі.

Наступним неологізмом є *ramen* – спеціальна локшина, занурена в м'ясний або рибний бульйон, приправлений соєвим або місо-соусом; *udon* – також різновид товстої японської локшини, яку можна їсти гарячою, в супі або холодною.

Офіціант, який спеціалізується на приготуванні кави, називається *barista*: *Les meilleures machines à espresso pour jouer les baristas à domicile* – «Найкращі найкращі еспресо-машини для домашніх бариста». Що стосується виду кави, то в кав'ярні в італійському стилі її можна замовити в італійському стилі, відома як *тока* (п.), яка працює під тиском пари; *mocktail* (п.), який працює під тиском пари; і еспресо-машина, яка працює під тиском пари.

У статтях преси також згадуються явища, пов'язані з кулінарією, такі як *batch cooking* (п.) – кулінарна практика, яка полягає у плануванні страв на тиждень та їх приготуванні за один раз.

Цей підхід до гастрономії набув значного поширення в останні роки: *Anne Loiseau nous offre quelques idées recettes pour maîtriser l'art du batch cooking dans son livre « La révolution du batch cooking.*

З'явилося кілька нових виразів, що стосуються різних видів кулінарії. Наприклад, іменник *bistronomie* (n.) – це щось середнє між бістро та гастрономією. Ця концепція гастрономії базується на винахідливій кухні, натхненній класикою бістро. Її подають у невеликому закладі з доброзичливою дружньою атмосферою. Страви дуже вишукані і подаються в невеликих кількостях, щоб зробити їх більш доступнішою для споживачів зі скромними доходами.

Існує також прикметник *bistronomique* (adj), що описує ту саму реалію: *Aléa, bistronomique restaurant allumeur de la Butte Montmartre*. Натомість популярний термін *fooding* (n.) є скороченням від англійських слів *food* (англ. *food*) і *feeling* (англ. *feeling*). Це нове й інше бачення традиційної кухні, що дає волю чутливості та винахідливості. Креативна кухня – це все про те, щоб отримувати задоволення, вигадувати і використовувати свою уяву, щоб внести свіжість у гастрономію.

Як бачимо, з'явилася велика кількість нових термінів для продуктів і страв, які походять з інших країн, але які цінують у Франції. Усі ці культурні обміни відбуваються завдяки культурному обміну відбувається завдяки глобалізації світу.

2.2. Функційні характеристики іншомовних запозичень у сучасній французькій молодіжній пресі

2.2.1 Інформативна та номінативна функції

Номінативна функція є основною і спільною функцією всіх нових слів, оскільки вона полягає в називанні нових слів, тобто називанні нових явищ. Вона співвідносить значення з справді існуючою річчю, явищем.

Цю функцію можна охарактеризувати як зв'язок між мозком людини і процесами навколишньої дійсності. Номінальна функція ніби усуває анонімність, плутанину людського існування. У рамках читацьких функцій деякі лінгвісти виділяють спосіб визначення номінацій, який характеризується умовністю, строгістю, співвіднесеністю з конкретними поняттями.

Даний функційний вид призначення став більш популярним за останні роки через збільшення кількості нових професій, технічних удосконалень тощо. Дійсно, іноді можна говорити про розмиті межі між неотологічними концепціями та термінологією.

Популярність і доступність багатьох галузей знань завдяки Інтернету та ЗМІ прискорили поширення інформації, що призвело до мовної надмірності та скорочення формального аспекту слів.

Сучасна мова засобів масової інформації має тенденцію до семантичної та формальної компресії, у процесі якої з'являється багато нових слів. Наприклад,

– *Le gouvernement allemand a adopté mercredi un plan d'action sur la bioéconomie doté de 3,6 milliards d'euros en cinq ans pour valoriser des ressources durables entrant dans des produits courants, en remplacement d'énergies fossiles comme le pétrole* – У середу уряд Німеччини прийняв план дій з розвитку біоекономіки вартістю 3,6 мільярда євро на п'ять років, спрямований на розвиток стійких ресурсів, які використовуються в повсякденних продуктах як заміник викопного палива, такого як нафта.

– *Le but de l'opération est de permettre à nos jeunes d'être actifs durant cette relâche involontaire.*

– *le pouvoir de se livrer à toutes sortes d'exactions en s'exonérant de la responsabilité des dégâts.*

Ефекти, що виникають, можуть відповідати або не відповідати запланованим ефектам. Неологізми, розпізнані перекладачем вимагають специфічної і додаткової інтерпретації: він повинен сконструювати значення, оскільки в пам'яті воно відсутнє, і ми не можемо не задаватися питанням, чому воно з'явилося, і ми не можемо не задаватися питанням, чому воно з'явилося.

Дійсно, є підстави ставити під сумнів місце і роль неологізмів в ролі, яку дослідники намагаються їм відвести, і ролі, про яку говорять інтерпретатори. Розбіжності між намірами і фактично отриманими ефектами є цілком можливими. Знову ж таки, концепції розвинуті в *La fuite du sens*, про конструювання смислу в

інтертекстуальному спілкуванні, є цілком релевантними для аналізу специфічних утворень, якими є неологізми.

У більшості випадків неясність буде ще більшою, а на іншому кінці шкали відправник може навіть здивуватися тому, що він або вона говорить, і творінням інших, які робляться нібито без його відома, якщо не проти його волі. Тоді може виникнути каяття і жаль, але вони не можуть завадити тому, що було сказано, стати правдою.

В такому випадку вага слова і вага неологізму особливо очевидна Вагомість пропущеного слова, а особливо неологізму, є незаперечною і не може бути компенсована. З точки зору витоку сенсу вправо, ми ніколи не можемо бути впевненими в тому, яку інтерпретацію отримає неологізм.

Неологізм викарбував його автор, який хоче, щоб він відіграв позитивну роль у значенні його повідомлення або в ідеї, яку відправник намагається донести.

Неологізм, який автор хоче донести до інших, може мати протилежний результат, будучи сприйнятим одним або кількома інтерпретаторами. І навпаки, неологізми, які, ймовірно, є ненавмисними та «помилковимий», можуть виявитися досить цікавими та доречними.

Наприклад, *human uncondition* для позначення людського стану, який не гідний назви. Це коментар, прочитаний у примірнику, про те, що статус поетів порівнюється зі статусом вуличних собак у вірші автора (у прозі Бодлера).

Іронія, яку демонструє Філіп Мейєр, цитуючи неологізми, які він вважає смішними і які він імпліцитно висміює у грі на випередження, створюючи ще більш безглузду модель, мабуть, вислизнули з поля зору деяких недремних слухачів його його ранкових колонок на французькому каналі «Інтер». Неологізм прикметника *déjeunatoire* в запрошенні на «дружній прийом з фуршетом» роздратувало колумніста, який висловив свою погану думку про це безглузде слово, яке є плеоназмом шведського столу, запропонувавши створити прикметники «*buffétatif*» і «*digestatoire*» як епітети на позначення обіду і прийому відповідно: «*buffétatif déjeuner*» і «*digestatoire*».

Значок «carburologue», який висить на білому халаті механіка в авто майстерні, що має підвищувати кваліфікацію його власника, викликав у людини, яка навела мені цей приклад, веселу посмішку та іронічний витвір carburiatre.

2.2.2 Функція емоційного впливу на читача

Функції, які можна приписати різним медіатизованим неологізмам, різноманітні. Вони є множинними і поділяються відповідно до класифікацій. Основна функція ЗМІ, як відомо, полягає в інформуванні читачів і триманні їх у курсі як локальних, так і глобальних подій. Однак, не менш важливим у журналістському дискурсі є вміння викликати інтерес читацької аудиторії. Це передбачає використання журналістами не лише стандартних засобів, а й емоційних.

Це породжує велику кількість неологічної та okazіональної лексики, її семантичних змін, зовнішніх і внутрішніх запозичень. Щоб донести новину, журналісти використовують усі можливі засоби для привернення уваги, саме тому вони вважають звернення до лексичного творення одним із необхідних стратегій для спокушання читачів і досягнення комунікативного напрямку.

Експресивна функція досягається за допомогою ігрових неологізмів. До них відносяться різного роду неологізми та каламбури, які створюються для ігрового використання з метою потішити перекладача, граючи з мовним кодом. Наприклад:

- *Quand la « coronanxiété » progresse plus vite que le virus* – «*Quand la « coronanxiété » progresse plus vite que le virus* ;
- *Après l'écoanxiété, la coronanxiété* » – «*після еко-тривоги приходить короно вірус тривога*;
- *Après l'écoanxiété, la coronanxiété* » – «*Відкриття вакцини проти коронарної тривоги*.

Таким чином, неологізми у французькій мові можуть виконувати такі функції, які їм надає мова ЗМІ, тобто викликати певну емоційність чи навпаки інформувати суспільство.

Висновки до розділу 2

Основна функція ЗМІ, як відомо, полягає в інформуванні читачів і триманні їх у курсі як локальних, так і глобальних подій. Однак, не менш важливим у журналістському дискурсі є вміння викликати інтерес читацької аудиторії. Це передбачає використання журналістами не лише стандартних засобів, а й емоційних.

Це породжує велику кількість неологічної та okazіональної лексики, її семантичних змін, зовнішніх і внутрішніх запозичень. Щоб донести новину, журналісти використовують усі можливі засоби для привернення уваги, саме тому вони вважають звернення до лексичного творення одним із необхідних стратегій для спокушання читачів і досягнення комунікативного наміру.

ВИСНОВКИ

Запозичені слова є результатом тривалої історичної взаємодії мов і їх змішування, тому запозичені слова займають важливе місце в лексиці багатьох мов. Зростаюча взаємодія мов зі зростанням ролі культурних і економічних відносин між людьми і націями, а також з глобалізацією призводить до появи запозиченого шару.

Іншомовними вважаються запозичені слова, оформлені фонетично і граматично за зразком іншої мови (транслітерація, інваріантність).

Вони йдуть шляхом адаптації до мови-реципієнта, змінюють звукове оформлення, послаблюються внаслідок появи флексій, виявляють активне словотворення і навіть утворюють нову лексику і семантичні варіанти повністю засвоюються мовою.

Запозичені англійські слова у французькій мові можна поділити на чотири групи: слова, які вживають для визначення певних понять, які притаманні іноземній мові, з якої відбувається запозичення.

Серед причин запозичення прийнято розрізняти як екстралінгвальні, так і власне лінгвальні, але слід підкреслити, що це розмежування певною мірою умовне, оскільки ті з причин, які відносять до внутрішніх, мовних, нерідко самі є наслідком певних зовнішніх впливів на мову.

І все ж такий розподіл причин доцільний: він дозволяє відмежувати те, що «відкрите соціально», від прихованих механізмів впливу соціальних чинників на мову і на їх стосунки.

У статтях преси також згадуються явища, пов'язані з кулінарією, такі як *batch cooking* (n.) – кулінарна практика, яка полягає у плануванні страв на тиждень та їх приготуванні за один раз.

З'явилося кілька нових виразів, що стосуються різних видів кулінарії. Наприклад, іменник *bistronomie* (n.) – це щось середнє між бістро та гастрономією. Ця концепція гастрономії базується на винахідливій кухні, натхненній класикою бістро. Її подають у невеликому закладі з доброзичливою дружньою атмосферою.

Номінальна функція ніби усуває анонімність, плутанину людського існування. У рамках читацьких функцій деякі лінгвісти виділяють спосіб визначення номінацій, який характеризується умовністю, строгістю, співвіднесеністю з конкретними поняттями.

Даний функційний вид призначення став більш популярним за останні роки через збільшення кількості нових професій, технічних удосконалень тощо. Дійсно, іноді можна говорити про розмиті межі між неотологічними концепціями та термінологією.

Функції, які можна приписати різним медіатизованим неологізмам, різноманітні. Вони є множинними і поділяються відповідно до класифікацій. Основна функція ЗМІ, як відомо, полягає в інформуванні читачів і триманні їх у курсі як локальних, так і глобальних подій. Однак, не менш важливим у журналістському дискурсі є вміння викликати інтерес читацької аудиторії. Це передбачає використання журналістами не лише стандартних засобів, а й емоційних.

Це породжує велику кількість неологічної та okazіональної лексики, її семантичних змін, зовнішніх і внутрішніх запозичень. Щоб донести новину, журналісти використовують усі можливі засоби для привернення уваги, саме тому вони вважають звернення до лексичного творення одним із необхідних стратегій для спокушання читачів і досягнення комунікативного напрямку.

Популярність і доступність багатьох галузей знань завдяки Інтернету та ЗМІ прискорили поширення інформації, що призвело до мовної надмірності та скорочення формального аспекту слів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Босак, Н. Ф. (2005) Причини появи запозичень-англіцизмів в українських ЗМІ. *Лексико-граматичні інновації в сучасних слов'янських мовах : матеріали II Міжнародної наукової конференції, Дніпропетровськ, 14–15 квітня 2005 р., 43–45.*
2. Гуменюк, Т. І. (2014) Запозичення та їхні типи в сучасній українській телевізійній фаховій мові. *Наукові записки НаУКМА : Філологічні науки.* Т. 164, 55–59.
3. Євчук, М. (2013) Лексико-семантичні особливості запозичення слів англійського походження до слов'янських мов (на прикладі української та польської). *Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки,* 105-109.
4. Косович, О. В. (2013) Модерні тенденції інноваційних процесів у мові онлайн-засобів масової інформації. *Вісник Дніпропетровського університету,* 80–87.
5. Карабута, О. (2013) Лінгвостилістичні особливості творів Ірени Карпи. *Науковий вісник ХДУ. Серія «Лінгвістика»: Збірник наукових праць.* Вип. 17., 134 – 138.
6. Караванський, С. Й. (2009) *Секрети української мови.* Львів : БаК.
7. Караванський, С. (2001) *Пошук українського слова, або Боротьба за національне «я».* К. : Вид. центр «Академія».
8. Кислюк, Л. П. (2000) *Словотвірний потенціал запозичень у сучасній літературній українській мові (на матеріалі англійських та німецьких запозичень) : автореф. дис. канд. філол. наук / Інститут української мови НАН України.* К.
9. Клименко, Н. Ф. (2008) *Динамічні процеси в сучасному українському лексиконі.* К. : Видавничий дім Дмитра Бураго.
10. Кочерган, М. П. (2004) *Вступ до мовознавства* К. : Академія.
11. Ленець, К. В. (2004) *Варваризм. Українська мова : Енциклопедія.* К.: Вид-во «Укр. енциклопедія» ім. М. П. Бажана.

12. Лисенко, Н. Є. (2022) Семантичні неологізми у французькому пандемійному вокабулярі COVID-19. *Ad orbem per linguas. До світу через мови : матеріали Міжнародної науково-практичної відеоконференції "Україна у транскультурному 80-й мультимодальному світі"* (25 травня 2022 року). Київ: Видавничий центр КНЛУ.

13. Лисенко, Н. Є. (2021) Неологізми доби пандемії COVID-19 як відображення динамізму сучасного французького лексикону. *Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка*, 45, 62-68.

14. Ломовцева, А. (2003) Новітні англіцизми в українській мові і проблема лексичної варіантності. *Українська мова*, 1, 96-102.

15. Морозова, В. А. Типологія іншомовних вкраплень у сучасних художніх текстах. Взято з: <https://vseosvita.ua/library/naukova-robota-tipologia-insomovnih-vkraplen-u-sucasnih-hudoznih-tekstah-313738.html>

16. Мороховський, О. М. (1984) Деякі питання теорії запозичень. *Мовознавство*, 1, 19-25.

17. Плющ, М. (2005) *Сучасна українська літературна мова: Навч. посібник для студ. вузів*. К. : Вища школа.

18. Пономарів, О. Д. (2001) *Культура слова : Мовностилістичні поради: навч. посіб.* К. : Либідь.

19. Рабош, Г. (2011) Запозичення з різних мов у французькій мові. *Вісник Львівського університету. Серія міжнародні відносини*, 28, 294-304.

20. Сімонок, В. П. (1998) *Мовна картина світу : взаємодія мов*. Національна юридична академія України ім. Ярослава Мудрого. Х. : Основа.

21. Скорейко-Свірська, І. П. (2009) До питання про класифікацію запозичень. Взято з: <http://www.pdaa.edu.ua/np/pdf2/22.pdf>

22. Стишов, О. А. (2003) *Українська лексика кінця ХХ ст. (на матеріалі мови засобів масової інформації)* К. : Видавничий центр КНЛН.

23. Andersen, Gisle & Furiassi, Cristiano. (2017). The pragmatic turn in studies of linguistic borrowing. *Journal of pragmatics*, 113, 71-76.

24. Bates, Hoffer L. (2002). Language borrowing and language diffusion: *an overview. *Intercultural communication studies*, 11, 4, 37.
25. Beno, Attila. (2017). Lexical borrowing, categorization and mental representation. *Acta Universitatis Sapeintiae, Philologica*, 9, 3, 53-61.
26. Bogaards, P. (2008). On ne parle pas franglais [We don't speak franglais]. Brussels: De Boeck Dukulot. <https://doi.org/10.1017/S0959269509990287>.
27. Bulley, M. (2005). Intellectual franglais. *English today*, 21, 1.
28. Chesley, P. (2010). Lexical borrowings in French: Anglicisms as a separate phenomenon. *Journal of French Language Studies*, 20, 3, 231-251. <https://doi.org/10.1017/s0959269510000049>
29. Collins English Dictionary (2015). Retrieved 29 April 2017 from <https://www.collinsdictionary.com>
30. Dico en ligne Le Robert. URL : <https://dictionnaire.lerobert.com>
31. Dictionnaire de la langue française. URL: <https://www.lalangue/francaise.com/dictionnaire>
32. H, Walter(2001) *L'aventure des mots français venus d'ailleurs*. Université de Haute-Bretagne: R. Laffont.
33. Lazarev, Artiom V. (2017). Anglicisms in French Vocabulary in the Early 21st Century. *Journal of History Culture and Art Research*, 6, 6, 187-193.
34. Linternaute. URL : <https://www.linternaute.fr/dictionnaire/fr>
35. Osunniran, Abodunrin. T. (2015). Les emprunts de source Anglaise en Français et en Yoruba: quelques corrélats sociolinguistiques. *Revue électronique internationale de sciences du langage*. 24, 66-85.
36. Planchon, C. (2017). Anglicismes dans la presse écrite [Anglicisms in the written press]. *Journal of French language*, 28(1), 43-66.
37. Sablayrolles, J-F. (2008) *Néologie et terminologie dans les dictionnaires*. Paris : Honoré Champion.
38. Sollier, A. (2016). Ces dix anglicismes qu'il faudrait éradiquer du français. Retrieved 10 October 2016 from <http://www.lefigaro.fr/culture/2016/03/15/03004-20160315ARTFIG00022-ces-dix-anglicismes-qu-il-faudrait-eradiquerdu-francais.php>

39. Stuart, J., (2006). A Dictionary of European Anglicisms: A Usage Dictionary of Anglicisms in Sixteen European Languages. *Reference Reviews*, 20 (2), 30-31.
40. Tattersall, A. (2003). The Internet and The French Language. Centre for Language Education: Occasional Paper, 65. Southampton: Southampton University